

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Παπᾶ Τρέχας

ΤΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

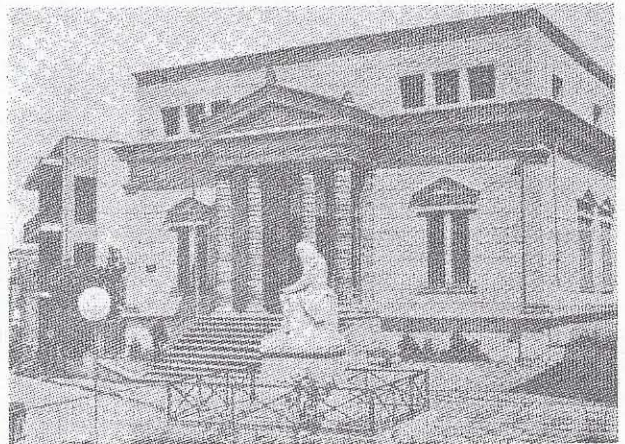
Τῆς παιδείας ἡ ἰσχὺς

Κατανόησε τῆς παιδείας τὴν ἰσχὺν εἰς αὐτὸν μας τὸν Κλήρον παρατήρησε πόσον διαφέρουσι παρὰ τοὺς ἄλλους ὅσοι ἐξ αὐτοῦ ἐπαιδεύθησαν, καὶ προθυμῶνται νὰ καταστήσωσι κοινὴν εἰς τὸ γένος τὴν παιδείαν παρατήρησε ἀκόμη καὶ πόσον ὁ λαὸς τοὺς διακρίνει καὶ τοὺς σέβεται παρὰ τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ ἀκούη ἀπὸ τὸ στόμα των τῆς καθαρᾶς θρησκείας τὴν διδασκαλίαν ἀφοῦ ἐπληροφορήθη, ὅτι ἀρκούμενοι εἰς διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ Παύλου (Α΄ Τιμ. 6,8), ἄλλο δὲν ζητοῦν, εἰς ἄλλο δὲν ἀσχολοῦνται, παρὰ εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ ποιμνίου των. Κατανόησέ τιν ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ὅσοι κακομεταχειρίζονται τὴν παιδείαν (ἐὰν εἶναι ἰνὲς τοιοῦτοι), παραβάλλον αὐτοὺς μὲ τοὺς ὀλίγους ἀπαιδευτοὺς ἱερεῖς. Εἰς τοίτους βλέπομεν ὅσα δὲν συγχαρεῖ ἐκείνους νὰ τολμήσωσιν ἡ παιδεία. Ἐὰν ἐπιθυμῆς εἶτι πλησιέστερον παράδειγμα, παράβαλε, φίλε, τὴν παροῦσαν μὲ τὴν προτέραν μου διαγωγὴν. Οὕτε διά-

βολος ἤμην πρὸ τῆς παιδείας, οὐτ' ἄγγελον μ' ἔκαμεν ἡ παιδεία. Ἄλλ' ὁ ἀπαιδευτός Παπᾶ Τρέχας, χωρὶς νὰ ᾔτο κακός, ἔπρασε κ' ἔλεγε πολλὰ κακά· διότι δὲν ἤξευρεν ὁ ταλαίπωρος, οὔτε τί ἔπρασεν, οὔτε τί ἔλεγε. Δὲν ἐνθυμᾶσαι πὼς ἱεροουροῦσα, πὼς τὴν ἀκολοῦθιαν ἔβην; μὲ πόσῃν προθυμίαν (νὰ μὴν εἶπω ἀναισχυντίαν) ἔτρεχα εἰς τῶν ἐνοριτῶν μου τοὺς οἴκους, τῶν Θεοφανείων τὴν ἡμέραν, μὲ τὴν ἀγιοσιτήραν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ μὲ τὸ «Ἐν Ἰουδαίῃ» εἰς τὸ στόμα, νὰ σακκίζω τῶν πτωχῶν τοὺς κόπους; Τὴν ὁποίαν ἀπέκτησα μικρὰν παιδείαν βλέπω τώρα, ὅτι ἐγέννησεν εἰς τὴν ψυχὴν μου κάποιαν ἀστολίην, νὰ μὴ παίζω μὲ τὰ σπουδαία, μηδὲ νὰ μεταβάλλω τὴν θρησκείαν εἰς πραγματείαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ εἰς πραγματευτοῦ ἐργαστήριον. Δὲν ἐκαταρίσθη τελείως ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τὴν φιλοκέρδειαν, τὴν ὁποίαν ἐμπορεῖ τρόπον τινὰ νὰ δικαιώσῃ καὶ ἡ πενία μου· ἀλλ' αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου, τὰς ὁποίας ἀναγινώσκω τώρα μ' εὐχαρίστησιν, ἐπειδὴ τώρα τὰς καταλαμβάνω, μοῦ ἔμπισσαν εἰς τὴν ψυχὴν τὸ χρεωστούμενον εἰς τὴν θρησκείαν σέβας.

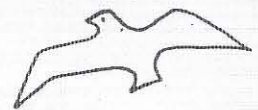
—Ὁ Παῦλος ὅμως, Δέσποτά μου, λέγει ὅτι «Οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν» (Α΄ Κορ. 9,13).

—Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἀκόμη λέγει κανχόμενος:

Ἡ Βιβλιοθήκη Κοραῆ

σ ἐ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας

«Οὐδὲ δωρεὰν ἄριστον ἐφάγομεν παρά τινος· ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νύκτια καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν» (Β' Θεο. 3,8). Ἄλλ' ἄφες με νὰ τελειώσω τὸν λόγον μου. Ἐπιτρέπομαι, τέκνον, νὰ μὰ τὸν...! ἐπιτρέπομαι νὰ πωλῶ τὰ ἄγρια, καὶ νὰ προσμένω τὰς δεσποτικὰς ἐσθιάς, ὡς προσμένον οἱ πραγματευταὶ τὰ πανηγύρια, νὰ πωλήσωσι τὰς πραγματείας των. Ἐπιτρέπομαι νὰ ραντίζω μὲ νερὸν ὀλίγον, τοῦ πτωχοῦ τὸ πρόσωπον, διὰ νὰ τοῦ σύρω μιᾶς ἢ καὶ δύο ἡμερῶν τροφήν τῶν τέκνων του. Ἄν τὸ φαντάζωμαι νερὸν ἀπλοῦν, τὸν πλανῶ πωλῶν εἰς αὐτὸν ὄχι δύναται νὰ λάβῃ δωρεὰν ἀπ' ἕλας τὰς θύσεις· ἂν τὸ πιστεύω ἀγνιασμένον, γίνομαι καὶ καταφρονητὴς τῶν ἁγίων. Ἐρχομαι τώρα εἰς τοῦ Παύλου τὰ λόγια «Οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν». Μὴν ἐγὼ εἶπα, ἢ ἐουλλογιόσθην ποτὲ νὰ τροφώμεθ' ἀλλαχόθεν, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἱερόν; Ἡ ἱερατικὴ ἐργασία εἶναι τοιαύτη, ὁποῖα δὲν μᾶς συγχωρεῖ τέχνην ἄλλην οὐδεμίαν. Πόθεν ἄλλοθεν ἔχω νὰ ζήσω, ἐὰν δὲν με θρέψῃ τὸ ἱερόν; Ἄλλὰ διὰ τοῦτο χρεωσιῶ κ' ἐγὼ νὰ καταγίνωμαι ἕλος εἰς τὸ ἱερόν, μὴν ἐμποδιζόμενος ἀπὸ καμμίαν ἄλλην ἀσχολίαν· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λαμβάνω μὲ εὐσχημοσύνην τὴν ὁποῖαν μὲ δίδει τροφήν, χωρὶς νὰ τοῦ ζητῶ καὶ τροφήν, ἥτις ὄχι μόνον ἐμποδίζει τὴν ἐργασίαν τοῦ ἱεροῦ, ἀλλὰ γίνεται κ' αἰτία νὰ βλασημηῆται ὁ δεσπότης τοῦ ἱεροῦ. Πίστευσέ με, τέκνον, ὅτι ὁ ἀληθῶς ἄξιος τοῦ ὀνόματος ποιμῆν,

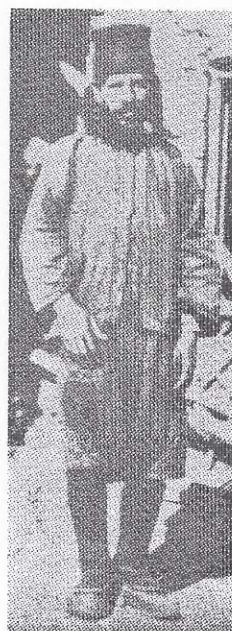
Ἔλαοι τ' ἐπιτερόφαται καὶ τόσσα μέμλε,
[ποῦ ἔχει τόσο κόμο νὰ φροντίσει καὶ τόσες
ἐγνοιες, Ἰλιάδος Β' 25],

—διὰ νὰ φέρω μόνον καὶ τὸν συμπατριώτην μας Ὀμηρον— εὐκολώτερον ἦθελ' ἴσως εὐκροήσειν νὰ σκατιομῆ, νὰ ράπτῃ, ἢ νὰ ἐργάζεται καμμίαν ἄλλην τέχνην, παρὰ νὰ τροφῆ. Ἡ ζωὴ του ἔλη δὲν ἀρκεῖ εἰς τὴν περὶ τοῦ ποιμνίου μέριμναν. Αἱ ἡμέραι του δὲν εἶναι ἱκαναί, ἂν δὲν προσθήσῃ πολλάκις καὶ τὰς ἀγρυπνίας τῆς νυκτός. Ἀναίσθητος πρέπει νὰ ἦναι, ὅσαι, ἀναγινώσκων ὅσα λέγει ὁ Παῦλος περὶ τῶν μεριμνῶν καὶ κωδύνων τοῦ ποιμαντικοῦ ἐπαγγέλματος, δὲν ἀνατριχιάζει.

... εἰς ἅπαντα διαβαίνει τὸ λαὸν

Ἐκατάλαβες ἀπ' ὅσα ἕως τώρα σὲ εἶπα, φίλε, πόσον ὠφέλησεν ἡ παιδεία τὸν καλὸν ἱερέα τῆς Βολισσοῦ· ἀλλὰ δὲν σ' ἐδιηγήθην ἀκόμη καὶ πόσον ὠφε-

λήθησαν οἱ Βολισσινοὶ ἀπὸ τὴν παιδείαν τοῦ ποιμνίου των. Ἐξεύσεις τὴν κακὴν αὐτῶν κλίσην εἰς τὴν ψωμοζητίαν. Ἄν καὶ δὲν τοὺς ἐλευθέρωσεν ἀκόμη τελείως ἀπ' αὐτήν, εὐτύχησεν ὅμως νὰ σύρῃ τινὰς ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τὸ πόσον ἀισχρὸν τοῦτο ἔργον, καὶ νὰ τοὺς παρακινήσῃ μὲ τὰς χροσᾶς του ὀμιλίας νὰ γεωργῶσι τὴν γῆν. Πρὶν σοφισθῆ ὁ Παπὰ Τρέχας, οἱ Βολισσινοὶ εἶχαν μάγους, χειροσκοπούς, ἐπαρατηροῦσαν καλὰς καὶ κακὰς ἡμέρας, εὐτυχῆ καὶ δυστυχῆ συναντήματα, ἔβλεπαν στοιχεῖα, βορβολάνους, αὐτὴν κάποτε τὴν σκορδοῦλαν μεταμορφωμένην εἰς γυναῖκα· τῶρα, φίλε, (Ἔλα δύναμις τῆς παιδείας!) ἔλα ταῦτα τὰ γροῶδη φρονήματα ἀφανίζονται κατὰ μικρὸν μὲ τὰς σοφὰς διδασχὰς τοῦ ἱερέως, καὶ πολλάκις μὲ ὀλίγα λόγια, ἀρτυμένα μὲ τὸ ἄλλας τῆς ἀστείότητός του. Τὸν ἐδιηγείτο ἕνας ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς μὲ πολὺν φόβον, ὡς τεράσιον, ὅτι ὁ σκύλος τοῦ γετίτου ἐγαύγιζεν ὄλην τὴν νύκτα. «Ὅσα γίνονται, τὸν ἀπεκρίθη, κατὰ τοῦ Δημιουργοῦ τὴν θέλησιν, εἶναι ἔλα καλὰ καὶ ἄφοβα. Καθὼς ἔδωκεν εἰς σὲ τὸν προφορικὸν λόγον, οὕτως ἔπαυσε τὸν σκύλον νὰ γαυγίξῃ· πολλοῦ φόβου ἄξιον κακὸν ἦθελ' εἶσθαι, ἂν ἐοῦ ἐγαύγιζες, ὁ δὲ σκύλος ἐλαλοῦσε».

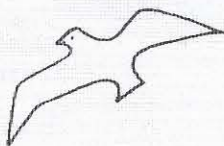

«Ὁ Κοραῆς πατάει στερεὰ σ' ἕνα ἔδαφος ποῦ φαίνεται πῶς τὸ ἀναπλάθει ἀπὸ τίς ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Ὁ ἥρωάς του δὲν μπορεῖ νὰ φοβηθῆ τὸ χρόνο· τὸν βλέπουμε καὶ σήμερα ἀκόμη: περασμένος τὰ σκράντα, κοντός, μᾶλλον μελαχροινός, σβέλτος, ἀλλὰ καὶ ἥραμος κατὰ τὰ ἔλλα, στὶς κινήσεις του».

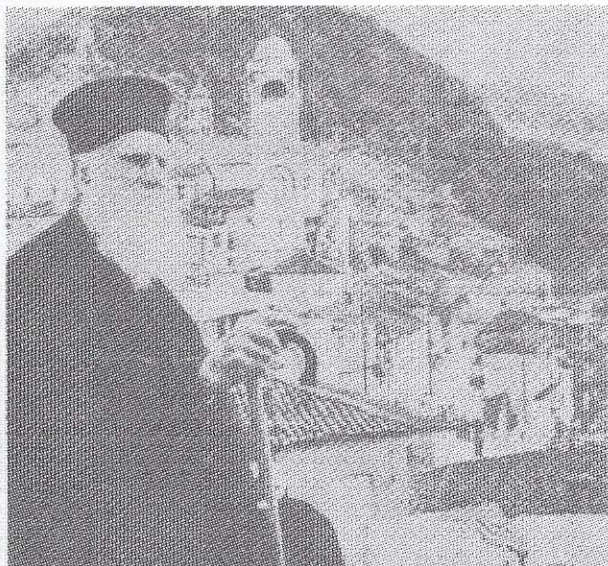
(Ἔλακῃς Ἀγγέλου)

Χίος κληρικὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνα μας ντυμένος μὲ εὐτελεῖ ἐγγόρια ἀμφίση ἀπὸ τὸ χωριὸ Κέραμος.

Ἐπιμέλεια καὶ ἐπιλογή κειμένων
Α. Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Ο ΓΕΡΟ ΠΑΠΑΣ

Φεγγοβολεί ο τίμιος και αστράφτει
και ο σεβασμός δόλολενο
του πλέκει το στεφάνι της πιό ακριβής
ανάμνησης και εγνωμοσύνης.
Σάν δωρική κολώνα παραστέκει
στη λογική την Ποίμνη
σάν νικητής, χιλιόνικος
λουσμένος το μύρο της εδθύνης τ' ακριβό
ποδ ή άρετή αναδείχρει
στον κόσμο τοῦτο το φθαρό.
Ἐπώκοσμα δέν έζησε ο Λευίτης
μήτε στοχάστηκε ποτέ ριφασπισμό
τή χιλιοφλογοπόρινη Ἐλήθεια
τήν κοσμοσώστρα Ἐγάπη κήρυξε
στον άνθρωπο και στο Θεό Χριστό.
Οί πράξεις του, της καλωσύνης φωτοδέσμες,
ἔμνος της ὁμορφιάς εὐλαβικός,
τά λόγια τ' ἅγια του Χριστού μας φωτοπλήμμουρα,
ρυθμοί, ποδ κάνουν ὑψηλόφρονα τον άνθρωπο
και ἀνεπώταχτο στην ἁμαρτία, Σταυραετό.

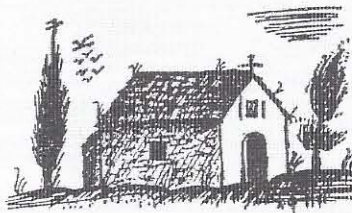
Σήφης Κόλλιας

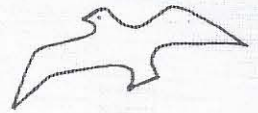
ΔΕΗΣΗ

Κύριε, αφού με εμπιστεύθηκες να εργαστώ για την
Ἐκκλησία σου, προστάτεψε τους καρπούς της εργασίας
μου. Με κάλεσες να γίνω Ιερέυς, ἐγώ ἤμουνά ένας χαμέ-
νος άνθρωπος. Μην επιτρέψεις τώρα να χαθεί αυτός που
είναι Ιερέυς, αυτός ο χαμένος που Σὺ τόν ἔκανες Ιερέα.
Πρὶν ἀπ' ἔλα δώσε μου αυτή σου τή χάρη, να ἔχω καρδιά
που να είναι συμπαθής πρὸς αυτούς που ἁμαρτάνουν...
Δώσε να εἶμαι σπλαχνικός κάθε φορά που θα διαπιστώ-
νω τήν πτώση ἑνός ἁμαρτωλοῦ· να μην τιμωρῶ με σκλη-
ρότητα, ἀλλά να κλαίω και να θλίβομαι μαζί! του, και
ἐγώ θα κλαίω για τον πλησίον μου, συγχρόνως να κλαίω
για τον ἑαυτόν μου.

Ἁμβρόσιος Μεδιολάνων

σ ἐ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας

Σ' ΕΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΚΛΗΡΙΚΟΣ

Ψηλός, εὐθνετής, ὠραῖος,
θάσσοι, ἂν τῶθελος, «μοιραῖος»
στούς «ἄργισμένους» μας καιρούς.
Μὰ σὺ προτίμησες τῇ στρατά,
ποὺ μόνο νειάτα μὲ φλογάτα,
στήθη, περνοῦν, καὶ μὲ Σταυρούς.

Κι' ὡς ἦσαν σὰν τὸ κνπαρίσσι,
δέκτηκες πρόθυμα τὴν κλήση
καὶ τὴν καρδιά φέρνεις στιλπνή,
καὶ τὸ κορμί σου νὰ λυγίσῃ
στὴ φωτοπάροχη τὴν κλίση:
Στὸ Πνεῦμα, ποὺ «ὄποιον θέλει πνεῖ».

Μποροῦσες νᾶκανες καριέρα
μὲ τῶν σπουδῶν σου τὸν ἀγιέρα,
κι' ἔρποντας νᾶφτανες ψηλά.
Μπορεῖ μὲ «Βίτς» νᾶχες παρέα,
κι' ἀπ' τῆς «χαρᾶς» τὸν ἀμφορέα
πάντα νὰ μέθαγες τρελλά.

Σὰν Ὀδυσσεὺς νικᾶς Σειρήνες,
Σκύλλες καὶ Χάρυβδες κι' ἐκεῖνες
τίς «κρίσεις» περὶ ράσου καὶ λοιπά...
«Πάντων περιήγημα» κι' ἂν γίνης
κέρδος σου... Μόνο στῆς εὐθύνης
τὸ βάρος, ἢ καρδιά τρεμοχτυπᾶ.

Μὴ λησμονῆς: Δὲν εἶσαι μόνος.
Τῆς ρίζας, τοῦ Χριστοῦ μας, εἶσαι κλώνος,
μὲ τὸ δικό Του ζῆσε ἀνασασμόν.
Καὶ πὲς στὰ «σκύβαλα» τοῦ «κόσμου»
«μεῖζονα πλοῦτον» ἔχω ἐντός μου
Ἐκεῖνον «τὸν ὄνειδισμόν»...

Πρωτοπρ. Κ. Β. Ἀνδρουλάκης

«Πτερῶσαι ψυχὴν, ἀρπάσαι κόσμου, καὶ δοῦνα Θεῷ,
καὶ τὸ κατ' εἰκόνα ἢ μένον τηρῆσαι, ἢ κινδυνεῦον χει-
ραγωγῆσαι, ἢ διαρῥυεὲν ἀνασώσασθαι, εἰσοικίσαι τε τὸν
Χριστὸν ἐν ταῖς καρδίαις διὰ τοῦ Πνεύματος· καὶ τὸ κε-
φάλαιον (τὸ καὶ σπουδαιότερον), Θεὸν ποιῆσαι τὸν ἄν-
θρωπον».

Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός

